

„Zvýšení efektivity a kvality sociálně-právní ochrany dětí v Jihočeském kraji“,
registrační číslo projektu: CZ.1.04/3.1.03/C2.00072

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

METODIKA SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

**PRO PRACOVNÍKY ORGÁNU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ
PŘI OBECNÍM ÚŘADU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ
V JIHOČESKÉM KRAJI**

Aktualizace k 30. 06. 2015

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

OBSAH

- 1. Vyhodnocování potřeb dítěte a situace rodiny.**
- 2. Poučení rodičů o jejich právech a povinnostech a právech dítěte.**

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1. Vyhodnocování potřeb dítěte a situace rodiny

Vyhodnocování potřeb dítěte a situace rodiny patří mezi základní metody sociální práce pro efektivní práci s dítětem a rodinou. Proces zjišťování potřeb dítěte je postaven na základních vědních oborech, jako je lékařství, psychologie, pedagogiky, sociální vědy, ale snaží se pojmut situaci dítěte v kontextu celostního - holistického přístupu.

- 1) Vstupní vyhodnocení** - určení závažnosti ohrožení dítěte a vymezení rychlosti a intenzity následného postupu. Tato fáze procesu ochrany dětí slouží k určení aktuální míry ohrožení dítěte za účelem stanovení rychlosti, razance a intenzity okamžité intervence. Pokud stanovené vyhodnocení situace stačí a není indikována potřeba komplexního podrobného vyhodnocení, následuje ukončení případu nebo vytvoření IPOD a realizace jeho jednotlivých kroků.
- 2) Podrobné - komplexní vyhodnocení situace dítěte**
Komplexní hodnocení dítěte a rodiny – hodnocení potřeb, rizik a silných stránek dítěte, rodiny a komunity za účelem vytvoření IPOD. Toto vyhodnocení obsahuje všechny oblasti potřeb dítěte, nezaměřuje se pouze na danou situaci, ale zaměřuje se také daleko víc na historii situace dítěte a rodiny, rodičovské kompetence a další případné zdroje okolo dítěte a rodiny

Cíle vyhodnocování

Podrobné vyhodnocování potřeb dítěte směřuje k naplnění těchto cílů:

- objasnit a identifikovat potřeby dítěte a jeho rodiny a ověřit jejich naplňování,
- zjistit silné stránky rodičů /pečovatelů při péči o dítě a nelézt vhodné formy podpory tam, kde rodičovská kapacita nedostačuje k naplňování potřeb dítěte,
- zhodnotit situaci dítěte v širším kontextu (komunita, širší rodina)
- najít zdroje podpory pro rodinu mimo domácnost (širší rodina, služby v komunitě apod.),
- vytvořit společně individuální plán řešení situace ohroženého dítěte

Principy vyhodnocování

- **Vyhodnocování je založeno na informacích/znalostech** o vývoji dítěte, teorii citové vazby, podpůrných faktorech, pohledu dítěte, sociálním vyloučením, využití a zneužití moci, diskriminace.
- **Vyhodnocování je založeno na důkazech** - všechna zjištění, která hodnotitel zaznamenává do rámce, musí být založena na důkazech. Vyhodnocování není možné opřít o domněnky, ale vždy je nutné uvést konkrétní zdroj zjištění.
- **Vyhodnocování je proces, nikoli jednorázové opatření**, tedy proces získávání informací z různých zdrojů a orientování se v nich spolu s rodinou a s odborníky, kteří s rodinou pracují.
- **Vyhodnocování je zaměřeno na dítě** - dítě je v centru vyhodnocování, pracovník orgánu sociálně-právní ochrany vždy bere v úvahu názor dítěte a vytváří řadu nástrojů pro použití u dětí, aby s jejich pomocí dokázal pochopit jejich přání a pocity. Pracovník musí mít vždy na paměti zajištění bezpečí dítěte po celou dobu hodnocení.
- **Bezpečnost dítěte je na prvním místě** - pracovník musí mít na zřeteli, jaký dopad bude mít vyhodnocování či např. kontaktování konkrétní osoby pro dítě, zda některé informace nejsou pro dítě ohrožující. V takovém případě musí pracovník postupovat tak, aby bezpečí dítěte nebylo ohroženo a zároveň celý proces směřoval k naplňování potřeb dítěte.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- **Informovanost** - všichni účastníci vyhodnocování musí být hodnotitelem informováni o tom, že probíhá vyhodnocování potřeb dítěte. Informovanost se vztahuje též na dítě, a to přiměřeně jeho rozumovým schopnostem.
- **Spolupráce** - aktivní účast dítěte a rodiny (pokud je možné) a dalších osob, které jsou s dítětem v kontaktu, pracovník se vždy snaží rodinu a další osoby zainteresovat do procesu vyhodnocování a přesvědčit je ke spolupráci.
- **Podpora** - hodnocení se zaměřuje zejména na pozitivní aspekty v situaci dítěte a rodiny, nejde jen o zhodnocení situace, ale o podporu rodičů a pečovatелů v jejich obtížné situaci.
- **Jedinečnost** - každé dítě je jedinečné, každé vyhodnocení se týká jen jednoho dítěte, a to i v případě, že se v rodině nachází více dětí (i sourozenců). Na každého sourozence je třeba vypracovat samostatné vyhodnocení, ačkoli v některých oblastech budou popisy obdobné, či dokonce shodné.
- **Transparentnost** - vyhodnocovací proces je pro rodinu neustále transparentní, hodnotil je po celou dobu otevřený, konečný záznam hodnocení je shrnutím celého procesu spolupráce.
- **Celostní přístup** – vyhodnocování znamená, že se na situaci pracovník dívá z různých úhlů pohledu včetně těchto:
 - a) *jak jsou naplňovány vývojové potřeby dítěte nebo jaký na ně má dopad daná situace;*
 - b) *schopnost rodičů naplňovat všechny potřeby dítěte a jaký dopad má na tuto schopnost situace, která vedle k vyhodnocování;*
 - c) *pozitivní a negativní dopad prostředí a rodiny na dítě.*

Konkrétně se v procesu vyhodnocování potřeb dětí jedná o tyto fáze:

- a) **Úvodní vyhodnocení a přidělení případu** – na začátku musí pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí provést úvodní vyhodnocení situace dítěte a zvážit, zda je vhodné a potřebné provést podrobné vyhodnocení potřeb dítěte. Úvodní vyhodnocení je možné provést po první návštěvě v rodině, kdy je situace rodiny přidělena konkrétnímu pracovníkovi. Úvodní vyhodnocení je provedeno do 7 pracovních dnů.
- b) **Podrobné vyhodnocování potřeb dětí** - následuje v případě, že z úvodního vyhodnocení vyplývá, že je třeba provést podrobné šetření potřeb dítěte, protože úvodní vyhodnocení nepostačuje ke komplexní analýze situace dítěte. Podrobné vyhodnocování potřeb dítěte je provedeno do 30 pracovních dnů.
Skládá se z více částí:
 - **zjišťování potřeb dítěte** - zásadní fáze celého procesu, kdy pracovník zjišťuje potřeby dětí, rodičovskou kapacitu a rodinné a sociální zázemí dítěte. Jedná se o rozhovory s dítětem, s rodiči, návštěvy domácnosti (ohlášené i neohlášené), konzultace s odborníky a dalšími zainteresovanými osobami, pozorování. Všechna zjištění si pracovník zaznamenává, včetně zdrojů, z jakých tato zjištění mají.
 - **analýza situace a potřeb dítěte** – pracovník provede shrnutí zjištěných faktů, vyzdvihne nejdůležitější fakta a celkově zhodnotí situaci.
 - **vyhodnocení rizik** – pracovník musí posoudit ochranné a rizikové faktory v rodině a ve zprávě z hodnocení uvede ty, které se objevují v dané rodině.
- c) **Individuální plán** – výstupem podrobného vyhodnocování potřeb dítěte je individuální plán, který je sestaven v kooperaci pracovníka OSPOD, rodiče/rodičů, dítěte a spolupracujících osob. Individuální plán je konkrétním nástrojem pro naplnění zjištěných potřeb dítěte a směřuje ke stavu, kdy dítě již není nadále ohroženo.
- d) **Práce s dítětem a s rodinou na realizaci plánu** – po vyhodnocení potřeb dítěte a sestavení individuálního plánu nastává samotná práce s dítětem a rodinou. Pracovník SPOD může být pouze

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

koordinátorem podpory, která je rodině poskytována jinými službami, neboť vždy záleží na individuálních potřebách dítěte a rodiny a na nabídce služeb, které jsou v dané lokalitě městského úřadu k dispozici.

- e) **Přehodnocení plánu** – datum přehodnocení IPOD stanovuje pracovník při jeho sestavení, ale může ho změnit dle aktuálního vývoje situace. Přehodnocování plánu probíhá za spolupráce pracovníka OSPOD, dítěte a jeho rodičů a spolupracujících osob. K přehodnocování může docházet i pravidelně, např. 1x za 6 týdnů, 1x za 3 měsíce apod., záleží na obsahu každého individuálního plánu.

Individuální plán ochrany dítěte (IPOD)

Po zjištění potřeb dítěte, analýze situace a analýze rizik pracovník SPOD sestavuje individuální plán ochrany ohroženého dítěte, který je základem další práce s dítětem a rodinou. IPOD je základním výstupem vyhodnocování potřeb dítěte.

IPOD konkrétně reaguje na analýzu situace a potřeb dítěte a naplánované kroky směřuje k naplnění potřeb dítěte a k bezpečí dítěte.

IPOD obsahuje:

- stanovení cíle (případně cílů),
- přehled konkrétních kroků s jasnou formulací, osobami odpovědnými za provedení kroku, termínu plnění (co, kdy, kdo),
- přehled rizik a alternativních kroků
- stanovení termínu a způsobu vyhodnocení plánu.

IPOD sestavuje příslušný pracovník SPOD ve spolupráci s rodičem/rodiči a dítětem. V případě staršího dítěte je jeho přítomnost a zapojení do tvorby IPOD nezbytná. IPOD je konkrétním nástrojem pro naplnění zjištěných potřeb dítěte a směřuje ke stavu, kdy dítě již není ohroženo.

Cíle IPOD:

- specifické (jasné a konkrétní),
- měřitelné (s možností posoudit, zda jich bylo dosaženo),
- akceptovatelné (přijatelné pro všechny osoby, kterých se týkají),
- reálné (vycházejí z reality, musí jich být možno reálně dosáhnout),
- sledovatelné (pracovník průběžně sleduje, jak se dosažení cíle vyvíjí).

Přehodnocení IPOD:

Termín, kdy bude IPOD vyhodnocen/přehodnocen stanovuje pracovník OSPOD při jeho tvorbě. Dle aktuálního vývoje situace bude termín změněn, zejména když dojde k akutní změně situace dítěte nebo rodiny, nebo v případě, že IPOD není evidentně od začátku naplňován. Optimální IPOD počítá i s alternativními řešeními. Může dojít k naplnění cílů a potřeb dítěte a k uzavření případu, nebo k naplnění potřeb dítěte nedojde, pak pracovník SPOD přehodnocuje kroky a možná i cíle tak, aby odpovídaly konkrétní situaci. Přehodnocování plánu probíhá za spolupráce pracovníka OSPOD, dítěte a jeho rodičů a spolupracujících osob. K přehodnocování může docházet i pravidelně, např. 1x za 6 týdnů, 1x za 3 měsíce apod., záleží na obsahu každého individuálního plánu.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1.1 VZOR - Úvodní vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny

MĚSTSKÝ ÚŘAD, ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ,
ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ - PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

ÚVODNÍ VYHODNOCENÍ SITUACE DÍTĚTE

Om .../.....

Datum zahájení, přijetí dítěte do péče

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍTĚTI

Jméno a příjmení dítěte:	
Datum narození:	
Trvalé bydliště:	
Místo současného pobytu:	
Občanství/státní příslušnost	

2. RODIČE

	Matka	Otec
Jméno a příjmení:		
Datum narození:		
Trvalé bydliště:		
Místo současného pobytu:		
Zaměstnání:		
Kontakt:		
Rodičovská odpovědnost:	ANO/NE	ANO/NE

3. SOUROZENCI

Jméno a příjmení:	Datum narození:
Doplňující informace:	

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

4. JINÁ DŮLEŽITÁ OSOBA V OKOLÍ DÍTĚTE

Jméno a příjmení:	Vztah k dítěti:	Adresa:	Kontakt:

5. ZAHÁJENÍ ÚVODNÍHO VYHODNOCOVÁNÍ POTŘEB

Důvod vyhodnocování: (popis situace)	
---	--

6. POTŘEBY DÍTĚTE

Zdravotní stav:	
Učení se:	
Emoční vývoj a chování:	
Rodinné a sociální vztahy:	
Volnočasové aktivity:	

7. RODIČOVSKÁ KAPACITA, RODINA A PROSTŘEDÍ

Vztah mezi manželi/partnery:	
Bytové poměry:	
Finanční poměry, příjmy, nárok rodiny na dávky, dluhy:	
Základní péče, zajištění bezpečí a ochrany, stimulace a podněty:	

8. ZDROJ INFORMACÍ

Zdroj informací	Např. rozhovor s rodiči, s dítětem, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, osobní zkušenost apod.
------------------------	--

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

9. UKONČENÍ ÚVODNÍHO VYHODNOCENÍ A DALŠÍ OPATŘENÍ

Shrnutí potřeb dítěte nebo mladistvého, schopnost rodičů přiměřeně reagovat na potřeby dítěte a jakékoli faktory v rodině či okolním prostředí, které dítě/rodinu ovlivňují:	
Návrh potřebných služeb:	
Zahájení podrobného vyhodnocení:	Ne
Další jiná opatření:	

Sociální pracovnice/pracovník (jméno a příjmení)	Datum:	Podpis:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1.2 VZOR - Podrobné vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny

MĚSTSKÝ ÚŘAD, ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ,
ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

VYHODNOCENÍ SITUACE DÍTĚTE A JEHO RODINY

Om .../.....

Datum zahájení, přijetí dítěte do péče

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍTĚTI

Jméno a příjmení dítěte:	
Datum narození, rodné číslo:	
Trvalé bydliště:	
Místo současného pobytu:	
Občanství/státní příslušnost	

2. RODIČE

	Matka	Otec
Jméno a příjmení:		
Rodné příjmení:		
Datum narození:		
Trvalé bydliště:		
Místo současného pobytu:		
Zaměstnání:		
Kontakt:		
Rodičovská odpovědnost:	ANO/NE (jakým rozsudkem)	ANO/NE
Jiné osoby žijící ve společné domácnosti:		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

3. SOUROZENCI

Jméno a příjmení:	Datum narození:
Jiné důležité informace ohledně sourozenců: (veden spis, umístění v ÚV, místo pobytu apod.)	

4. JINÁ DŮLEŽITÁ OSOBA V OKOLÍ DÍTĚTE

Jméno a příjmení:	Vztah k dítěti:	Adresa:	Kontakt:

5. ZAHÁJENÍ ÚVODNÍHO VYHODNOCOVÁNÍ POTŘEB

Důvod vyhodnocování: (popis situace, příčin ohrožení dítěte a důvody zahájení sociálně-právní ochrany dítěte)	
--	--

6. INSTITUTE A DALŠÍ ODBORNÍCI PRACUJÍCÍ S DÍTĚTEM

Název	Konkrétní osoba	Tel.	Kontaktní e-mail
Praktický lékař (dětský lékař)			
Předškolní/základní/střední škola			
Instituce			
Instituce			
Instituce			

7. MANŽELSTVÍ - PARTNERSTVÍ - ROZVOD – ROZCHOD

vztah mezi manželi/partnery	• rodiče žijí ve společné domácnosti • rodiče žijí ve společné domácnosti jako druh a družka • rodiče nežijí společně • matka žije s druhem / otec žije s družkou
způsob komunikace, schopnost a ochotu řešit spory, rovnocennost partnerů/manželů, závislost	• rodiče jsou schopni spolu komunikovat, společně řeší rodinné problémy • rodiče nejsou schopni spolu komunikovat, nejsou schopni

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

<i>partnerů/manželů</i>	společně řešit rodinné problémy – dlouhotrvající neshody mezi rodiči
<i>v případě rozchodu, či rozvodu partnerů/manželů způsob komunikace, schopnost řešit spory a vyměňovat si informace při zajištění péče o děti</i>	- rodiče jsou schopni spolu komunikovat, společně řeší rodinné problémy - rodiče nejsou schopni spolu komunikovat, nejsou schopni společně řešit rodinné problémy - rodiče nedokážou nezletilému stanovit jasná a pevná pravidla
<i>časové informace k manželství, partnerství, případné rozvody, rozchody, atd.</i>	
<i>širší rodina – vzájemné vztahy (koho dítě považuje za členy širší rodiny, jakou hrají roli) Vliv osob žijících v domácnosti a jejich vztah k dítěti</i>	- nezl. žije s matkou/otcem a sourozenci, s otcem/matkou se nestýká, stýká se nepravidelně - nezl. žije s oběma rodiči - pozitivní vliv na nezl. mají jeho mateřští/otcovští prarodiče - v početné rodině se nezletilému nedostává tolik pozornosti, kolik jí potřebuje, nemá možnost příležitost vyjádřit své pocity
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, osobní zkušenost apod.
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

8. BYDLENÍ

<i>způsob bydlení rodiny - hygiena , vybavenost a stav bydlení, možnosti a omezení, které bytový prostor skýtá</i>	- byt je o velikosti - byt má standardní vybavení - byt je udržovaný, čistý - nezletilý nemá svůj pokoj ani svůj vlastní koutek
<i>nájemní vztah - na jak dlouho, řádné placení nájmu, výše nájmu</i>	- rodina žije v podnájmu / ve vlastním bytě / v obecním bytě - rodina má/nemá dluhy na nájemném
<i>historie bydlení (azyl, ubytovny, podnájmy, stěhování)</i>	
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, osobní zkušenost apod.
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

9. FINANČNÍ SITUACE RODINY – ZAMĚSTNANOST - FINANČNÍ ZÁVAZKY RODIČŮ - ZÁKLADNÍ PÉČE O DĚTI

zaměstnanost/nezaměstnanost	- matka vedena na ÚP - otec v ID - příjmy rodiny převážně ze sociálních dávek
<i>jak je zaměstnání nebo nezaměstnanost vnímána ostatními členy rodiny a jaký to má dopad na vztahy s dítětem</i>	- rodina nepovažuje nezaměstnanost jako sociální problém - rodiče mají zájem o vzdělávání svých dětí
<i>zajištění výživy dětí</i>	- rodiče jsou schopni dostatečně rodinu zajistit - rodiče mají potřebný příjem k zajištění potřeb rodiny - rodinné příjmy nejsou vysoké, ale pokrývají výdaje na stravu a provoz domácnosti
<i>zajištění základních potřeb dítěte (teplo, obydlí, hygiena, zdravotní péče) jakým způsobem rodina hospodaří</i>	- děti mají zajištěny základní potřeby - rodiče přiměřeně reagují na potřeby dítěte
<i>jaký je příjem rodiny za určitý časový úsek (např. měsíční příjem)</i>	
<i>nárok rodiny na dávky</i>	- rodina pobírá/nepobírá dávky - rodina nemá nárok na dávky z důvodu - rodiče si nepožádali o dávky - matka pobírá - otec pobírá
<i>dluhy</i>	- není nám známo, rodina žádné dluhy neuvádí - rodina má tyto dluhy:
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva úřadu práce, osobní zkušenost apod.
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

10. SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ RODINY - KOMUNITNÍ ZDROJE

<i>kriminální, domácí násilí, zdravotní znevýhodnění, nezaměstnanost, zneužívání návykových látek, gamblerství, alkoholismus, poruchy chování, sociální status rodiny, přítomnost psychiatrické diagnózy v rodině, psychické potíže</i>	- v rodině se nevyskytují žádné sociálně patologické jevy - v rodině se vyskytují tyto sociálně patologické jevy: - rodina je běžně sociálně začleněna
<i>lokalita, kde rodina žije, - zda je vyšší podíl kriminality, popř. zda se jedná o vyloučenou lokalitu</i>	sociálně vyloučená lokalita – zaznamenán vyšší podíl kriminality, nezaměstnanosti
<i>Komunitní zdroje – dostupnost základního vybavení</i>	
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, osobní zkušenost apod.
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

11. ZDRAVÍ, CITOVÝ VÝVOJ A VÝVOJ CHOVÁNÍ DÍTĚTE

<i>chronické nemoci, postižení, úrazy, další diagnózy, aktuální zdravotní stav dítěte, zda je léčen u odborných specialistů, preventivní prohlídky</i>	- není nám známo - nezl. léčen u odborného lékaře - matka/rodiče/ uvádí
<i>zdravotní rizika</i>	kouření, alkohol, návykové látky, závislosti, obezita, anorexie, bulimie
<i>ošetřující pediatr a telefonický kontakt</i>	
<i>emoční ladění dítěte – jak dítě projevuje emoce, schopnost přijmout kritiku a radu, sebeovládání, vztah ke svému tělu, spánek a jídlo</i>	- není nám známo - v rodině nejsou zaznamenávány žádné vážné emociální výkyvy, rodina chování nezl. zvládá - nezl. je snadno ovlivnitelný - dle vyjádření matky nezletilý mívá časté záchvaty zlosti
<i>rituály dítěte, případné problémy v psychomotorickém a emočním vývoji, prožívání traumat, zvýšená úzkost nebo agrese, impulzivnost, nesoustředěnost, reakce na stres</i>	- nejsou nám známy, rodiče neuvádějí - diagnostikováno ADHD (nesoustředěnost, hyperaktivita, impulzivita)
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, šetření v rodině, zpráva pediatra nebo odborného lékaře, psychologa
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

12. VZDĚLÁNÍ, ŠKOLA

<i>škola, třída prospěch dítěte omluvené a neomluvené hodiny problémy v učení a doučování, problémy v chování, kázeňská opatření</i>	- ZŠ, třída - neomluvené hodiny - X zameškaných hodin, Y z nich omluveno matkou, ostatní bez omluvy - nezl. se dopouští kázeňských přestupků – důtka třídního učitele, ředitele školy, snížená známka z chování - nezl. má specifickou poruchu učení (dyslexie,....)
<i>třídní učitel - kontakt výchovný poradce - kontakt</i>	
<i>případný odklad školní docházky, realizovaná opatření ve vztahu ke vzdělávacím potřebám dítěte individuální vzdělávací plán ve škole</i>	- nejsou nám známy - rodiče ani škola neuvádějí 1x odklad školní docházky před vstupem do 1. třídy - návštěva pedagogicko-psychologické rady (s jakým výsledkem)

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

<i>spolupráce rodiny a školy</i>	- matka/otec/oba rodiče spolupracují/nespodpracují se školou - třídních schůzek se zúčastňuje matka/otec - třídních schůzek se rodiče nezúčastňují, ale jsou v pravidelném telefonickém nebo osobním kontaktu s třídní učitelkou
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, osobní zkušenost apod.
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

13. RODINNÉ A SOCIÁLNÍ VZTAHY DÍTĚTE - ZÁJMY, KROUŽKY, ZÁLIBY DÍTĚTE

<i>rodinné vztahy</i>	stabilní a vřelý vztahy se členy rodiny, včetně sourozenců a širší rodiny
<i>vztahy dítěte s vrstevníky, spolužáky postavení dítěte v kolektivu</i>	- standardní chování k vrstevníkům a spolužákům, nevybočuje z obvyklých sociálních norem - v kolektivu je konfliktní, těžko snáší vrstevnickou autoritu, ve skupině má špatné postavení - mezi vrstevníky je neoblíbený, není schopen navázat pevné přátelství nebo je vůdčí osobností
<i>jak tráví dítě volný čas, jaké má koníčky</i>	- navštěvuje NZDM - věnuje se - nezl. tráví čas v hernách a na diskotékách, v partě
<i>jaké má dítě dobré vlastnosti, v čem je úspěšné</i>	- nezl. rád - šikovný, manuálně zručný, ...
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, osobní zkušenost, zpráva spolupracující organizace - návazné služby.
Cíle (konkrétní):	Plánované kroky a opatření:

14. IDENTITA A PŘEDSTAVA VLASTNÍ BUDOUCNOSTI

<i>jak se dítě vnímá, jak samo sebe prožívá, jak přemýšlí o své budoucnosti, jaká má přání a touhy, sebezprezentace, sebedůvěra dítěte</i>	- je zklamaný ze svého chování, nechce rodičům přidělovat další starosti - chtěl by se vyučit - nedomnívá se, že by dělal něco, co se nemá, nemá snahu, měnit své chování
<i>zkušenosti s diskriminací z důvodu rasy, náboženského vyznání, věku, pohlaví, sexuální orientace nebo postižení</i>	

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

<i>pocit sounáležitosti s rodinou</i>	
Zdroj informací:	např. rozhovor s dítětem, rodiči, pozorování, šetření v rodině, psychologa, osobní zkušenost ap.
Cíle (konkrétní):	Plánové kroky a opatření:

15. RODIČOVSKÉ DOVEDNOSTI, VAZBA DÍTĚTE K RODIČŮM, PŘÁNÍ RODIČŮ DÍTĚTE

<i>vztah rodičů k dítěti (protektivní, omlouvání, nezáměr)</i>	- není nám známo - vlastní otec nemá o dítě zájem - matka na dítě nestačí - nepřítomnost rodičovské postavy v rodině – např. nezletilý postrádá vzor, s nímž by se mohl identifikovat, nezletilá postrádá model mužského chování
<i>schopnost empatie a adekvátních reakcí na dítě, schopnost vytvoření citového pouta k dítěti, oceňování a povzbuzování dítěte</i>	rodiče jsou schopni adekvátně posoudit chování dítěte a reagovat na jeho nežádoucí chování
<i>fyzické / psychické trestání</i>	- nejsou pozorovány - z chování rodičů a nezl. nevyplývají skutečnosti, které by nasvědčovaly fyzickému nebo psychickému týrání - z rozhovoru s nezl. bylo zjištěno, že ho otec jednou za přestupek trestá, jindy ho za totéž netrestá = výchovný styl rodiče je nejednotný
<i>nakolik má rodič přehled o aktivitách a chování dítěte vedení dítěte (zda rodiče dávají dětem jasné hranice a umějí adekvátně reagovat na jejich porušení) míra kontroly, tolerance, pozitivní vzory chování, podpora samostatnosti, kontrolují emoce, vytvářejí mezilidské vztahy zda rodiče pomáhají s řešením sociálních problémů dítěte</i>	- míra kontroly a tolerance rodiny standardní – nebyly zaznamenány žádné patologické výkyvy - dítě je vedeno k samostatnosti - rodiče se podílejí na řešení problémů, mají zájem na vyřešení problémů ve škole - rodiče vědí/nevědí, s jakými kamarády se dítě stýká, kde se zdržuje, kdy se vrací domů, v jakém stavu.
<i>Přání rodičů</i>	
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, apod.
Cíle (konkrétní):	Plánové kroky a opatření:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

16. POTŘEBY A PŘÁNÍ DÍTĚTE – OCHRANNÉ A RIZIKOVÉ FAKTORY

<i>potřeby dítěte</i>	• zajištění léčby ... • rozvoj jemné motoriky – nácvik grafomotoriky • pravidelný kontakt s matkou, otcem, sestrou, bratrem • pravidelný režim a jasná pravidla • individuální logopedická péče • zajištění většího soukromí
<i>přání dítěte</i>	• např. Pavel by si přál prostor pro sebe, mít kamarády
<i>ochranné faktory - mladší děti</i>	• fyzicky zdravé dítě, dobrá školní docházka a výsledky, klidné dítě s pozitivní citovou vazbou, dobré komunikační dovednosti, rodič s dobrým fyzickým i duševním zdravím, podpora v rámci rodiny, dobrá docházka na zdravotní prohlídky
<i>rizikové faktory - mladší děti</i>	• podrážděné, nespavé dítě, dítě se specifickými potřebami/ s poruchami učení, komunikační obtíže, nízké sebehodnocení, rodič s mentálním postižením, rodič zneužívá návykové látky nebo alkohol, bez práce, časté stěhování, nízké příjmy, dluhy
<i>ochranné faktory - starší děti a mládež</i>	• klidné dítě s pozitivní citovou vazbou, dobré komunikační dovednosti, pozitivní vztahy s vrstevníky, dobrá školní docházka a výsledky, pozitivní přístup k dospívajícímu, rodič bez TČ, pozitivní postoj ke vzdělání
<i>rizikové faktory - starší děti a mládež</i>	• hyperaktivita, komunikační obtíže, dítě odmítané vrstevníky, špatná školní docházka, rodič s trestnou činností, rodič zneužívající návykové látky nebo alkohol, konflikt v rodině, nedostatečný dohled, zájem o aktivity dítěte, nízký příjem, dluhy, bez práce, sociálně vyloučená lokalita
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle (konkrétní):	Plánové kroky a opatření:

Sociální pracovníce/pracovník (jméno a příjmení)	Datum	Podpis

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1.3 VZOR - Úvodní vyhodnocení situace dítěte - sociální kuratela

MĚSTSKÝ ÚŘAD, ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ,
ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ - PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ , SOCIÁLNÍ KURATELA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ÚVODNÍ VYHODNOCENÍ SITUACE DÍTĚTE

Om .../.....

Datum zahájení, přijetí dítěte do péče

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍTĚTI

Jméno a příjmení dítěte:	
Datum narození:	
Trvalé bydliště:	
Místo současného pobytu:	
Občanství/státní příslušnost	

2. RODIČE

	Matka	Otec
Jméno a příjmení:		
Datum narození:		
Trvalé bydliště:		
Místo současného pobytu:		
Zaměstnání:		
Kontakt:		
Rodičovská odpovědnost:	ANO/NE	ANO/NE

3. SOUROZENCI

Jméno a příjmení:	Datum narození:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Doplňující informace:

4. JINÁ DŮLEŽITÁ OSOBA V OKOLÍ DÍTĚTE

Jméno a příjmení:	Vztah k dítěti:	Adresa:	Kontakt:

5. ZAHÁJENÍ ÚVODNÍHO VYHODNOCOVÁNÍ POTŘEB

Důvod vyhodnocování: (popis situace)	
---	--

6. POTŘEBY DÍTĚTE

Zdravotní stav:	
Učení se:	
Emoční vývoj a chování:	
Rodinné a sociální vztahy:	
Volnočasové aktivity:	

7. RODIČOVSKÁ KAPACITA, RODINA A PROSTŘEDÍ

Vztah mezi manželi/partnery:	
Bytové poměry:	
Finanční poměry, příjmy, nárok rodiny na dávky, dluhy:	
Základní péče, zajištění bezpečí a ochrany, stimulace a podněty:	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

8. ZDROJ INFORMACÍ

Zdroj informací	např. rozhovor s rodiči, s dítětem, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, osobní zkušenost apod.
------------------------	--

9. UKONČENÍ ÚVODNÍHO VYHODNOCENÍ A DALŠÍ OPATŘENÍ

Shrnutí potřeb dítěte nebo mladistvého, schopnost rodičů přiměřeně reagovat na potřeby dítěte a jakékoli faktory v rodině či okolním prostředí, které dítě/rodinu ovlivňují:	
Návrh potřebných služeb:	
Zahájení podrobného vyhodnocení:	Ne
Další jiná opatření:	

Kurátor/ka pro děti a mládež (jméno a příjmení)	Podpis:	Datum:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1.4 VZOR - Podrobné vyhodnocení situace dítěte - sociální kuratel

MĚSTSKÝ ÚŘAD, ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ,
ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ - PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, SOCIÁLNÍ KURATELA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Om .../.....

Datum zahájení, přijetí dítěte do péče:.....

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍTĚTI

Jméno a příjmení dítěte:	
Datum narození, rodné číslo:	
Trvalé bydliště:	
Místo současného pobytu:	
Občanství/státní příslušnost:	

2. RODIČE

	Matka	Otec
Jméno a příjmení:		
Rodné příjmení:		
Datum narození:		
Trvalé bydliště:		
Místo současného pobytu:		
Zaměstnání:		
Pobyty v ústavním zařízení v minulosti, příp. VTOS:		
Kontakt:		
Rodičovská odpovědnost:	ANO/NE (jakým rozsudkem)	ANO/NE
Jiné osoby žijící ve společné domácnosti:		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

3. SOUROZENCI

Jméno a příjmení:	Datum narození:
Jiné důležité informace ohledně sourozenců: (veden spis, umístění v ÚV, místo pobytu apod.)	

4. JINÁ DŮLEŽITÁ OSOBA V OKOLÍ DÍTĚTE

Jméno a příjmení:	Vztah k dítěti:	Adresa:	Kontakt:

5. ZAHÁJENÍ VYHODNOCOVÁNÍ POTŘEB

Důvod vyhodnocování: (popis situace, příčin ohrožení dítěte a důvody sociálně-právní ochrany dítěte)	- výchovné problémy - záškoláctví - trestný čin mladistvého / nezletilého - přestupek
---	--

6. INSTITUTE A DALŠÍ ODBORNÍCI PRACUJÍCÍ S DÍTĚTEM

Název	Konkrétní osoba	Tel.	Kontaktní e-mail
Praktický lékař (dětský lékař)			
Předškolní/základní/střední škola			
Instituce			
Instituce			

7. POBYTY DÍTĚTE MIMO RODINU

pokud bylo v minulosti dítě umístěno mimo rodinu - kde, jak dlouho, z jakých důvodů, jak v té době probíhal kontakt s rodiči a blízkými	
---	--

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

popř. pobyt v SVP, DPL, DDÚ

8. MANŽELSTVÍ – PARTNERSTVÍ – ROZVOD – ROZCHOD

vztah mezi manželi/partnery	• rodiče žijí ve společné domácnosti • rodiče žijí ve společné domácnosti jako druh a družka • rodiče nežijí společně • matka žije s druhem / otec žije s družkou
způsob komunikace, schopnost a ochotu řešit spory, rovnocennost partnerů/manželů, závislost partnerů/manželů	• rodiče jsou schopni spolu komunikovat, společně řeší rodinné problémy • rodiče nejsou schopni spolu komunikovat, nejsou schopni společně řešit rodinné problémy – dlouhotrvající neshody mezi rodiči
v případě rozvodu, či rozvodu partnerů/manželů způsob komunikace, schopnost řešit spory a vyměňovat si informace při zajištění péče o děti	• rodiče jsou schopni spolu komunikovat, společně řeší rodinné problémy • rodiče nejsou schopni spolu komunikovat, nejsou schopni společně řešit rodinné problémy • rodiče nedokáží nezletilému stanovit jasná a pevná pravidla
časové informace k manželství, partnerství, případné rozvody, rozchody, atd.	• rozvod v roce
širší rodina – vzájemné vztahy (koho dítě považuje za členy širší rodiny, jakou hrají roli) Vliv osob žijících v domácnosti a jejich vztah k dítěti	• nezl. žije s matkou/otcem a sourozenci, s otcem/matkou se nestýká, stýká se nepravidelně • nezl. žije s oběma rodiči • pozitivní vliv na nezl. mají jeho mateřští/otcovští prarodiče • v početné rodině se nezletilému nedostává tolik pozornosti, kolik jí potřebuje, nemá možnost příležitost vyjádřit své pocity
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

9. BYDLENÍ

způsob bydlení rodiny - hygiena, vybavenost a stav bydlení možnosti a omezení, které bytový prostor skýtá	• byt je o velikosti • byt má standardní vybavení • byt je udržovaný, čistý • nezletilý nemá svůj pokoj ani svůj vlastní koutek
nájemní vztah - na jak dlouho, řádné placení nájmu, výše nájmu	• rodina žije v podnájmu / ve vlastním bytě / v obecním bytě • rodina má/nemá dluhy na nájemném

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

<i>historie bydlení (azyl, ubytovny, podnájmy, stěhování)</i>	
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

10. FINANČNÍ SITUACE RODINY – ZAMĚSTNANOST - FINANČNÍ ZÁVAZKY RODIČŮ - ZÁKLADNÍ PÉČE O DĚTI

<i>zaměstnanost/nezaměstnanost</i>	- matka vedena na ÚP - otec v ID - příjmy rodiny převážně ze sociálních dávek
<i>jak je zaměstnání nebo nezaměstnanost vnímána ostatními členy rodiny a jaký to má dopad na vztahy s dítětem</i>	- rodina nepovažuje nezaměstnanost jako sociální problém - rodiče mají zájem o vzdělávání svých dětí
<i>zajištění výživy dětí</i>	rodiče jsou schopni dostatečně rodinu zajistit
<i>zajištění základních potřeb dítěte (teplo, obydlí, hygiena, zdravotní péče) jakým způsobem rodina hospodaří</i>	- děti mají zajištěny základní potřeby - rodiče přiměřeně reagují na potřeby dítěte
<i>jaký je příjem rodiny za určitý časový úsek (např. měsíční příjem)</i>	
<i>nárok rodiny na dávky</i>	- rodina pobírá/nepobírá dávky - rodina nemá nárok na dávky z důvodu - rodiče si nepožádali o dávky - matka pobírá - otec pobírá
<i>dluhy</i>	- není nám známo, rodina žádné dluhy neuvádí - rodina má tyto dluhy:
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva úřadu práce, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

11. SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ RODINY - SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY V RODINĚ – KOMUNITNÍ ZDROJE

<i>kriminalita, domácí násilí, zdravotní znevýhodnění, nezaměstnanost, zneužívání návykových látek, gamblerství, alkoholismus, poruchy chování, sociální status rodiny, přítomnost psychiatrické diagnózy v rodině, psychické potíže</i>	- v rodině se nevyskytují žádné sociálně patologické jevy - v rodině se vyskytují tyto sociálně patologické jevy:
--	--

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

lokalita, kde rodina žije, - zda je vyšší podíl kriminality, popř. zda se jedná o vyloučenou lokalitu	sociálně vyloučená lokalita – zaznamenán vyšší podíl kriminality, nezaměstnanosti
Komunitní zdroje – dostupnost základního vybavení	
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

12. ZDRAVÍ, CITOVÝ VÝVOJ A VÝVOJ CHOVÁNÍ DÍTĚTE

chronické nemoci, postižení, úrazy, další diagnózy, aktuální zdravotní stav dítěte, zda je léčen u odborných specialistů	- není nám známo - nezl. léčen u odborného lékaře - matka/rodiče/ uvádí
zdravotní rizika	kouření, alkohol, návykové látky, závislosti, obezita, anorexie, bulimie
ošetřující pediatr a telefonický kontakt	
emoční ladění dítěte – jak dítě projevuje emoce, schopnost přijmout kritiku a radu vztah ke svému tělu, spánek a jídlo (anorexie?)	- není nám známo - v rodině nejsou zaznamenávány žádné vážné emoční výkyvy, rodina chování nezl. zvládá - nezl. je snadno ovlivnitelný - dle vyjádření matky nezletilý mívá časté záchvaty zlosti
rituály dítěte, případné problémy v psychomotorickém a emočním vývoji, prožívání traumat, zvýšená úzkost nebo agrese, impulzivnost, nesoustředěnost, reakce na stres	- nejsou nám známy, rodiče neuvádějí - diagnostikováno ADHD (nesoustředěnost, hyperaktivita, impulzivita)
výchovné problémy, soc.-pat. jevy	- agresivita - požívání alkoholu nebo návykových látek - záškoláctví - krádeže - poruchy chování – hyperaktivita, rušení ve škole, asociální projevy, porušování školního řádu, drzost, ničení věcí apod.)
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

13. VZDĚLÁNÍ, ŠKOLA

škola, třída prospěch dítěte omluvené a neomluvené hodiny problémy v učení a doučování, problémy v chování, kázeňská opatření	• ZŠ, třída • • neomluvené hodiny • X zameškaných hodin, Y z nich omluveno matkou, ostatní bez omluvy • nezl. se dopouští kázeňských přestupků – důtka třídního učitele, ředitele školy, snížená známka z chování • nezl. má specifickou poruchu učení (dyslexie,....)
třídní učitel - kontakt výchovný poradce - kontakt	
případný odklad školní docházky, realizovaná opatření ve vztahu ke vzdělávacím potřebám dítěte individuální vzdělávací plán ve škole	• nejsou nám známy • rodiče ani škola neuvádějí • 1x odklad školní docházky před vstupem do 1. třídy • návštěva pedagogicko-psychologické porady (s jakým výsledkem)
spolupráce rodiny a školy	• matka/otec/oba rodiče spolupracují/nespolupracují se školou • třídních schůzek se zúčastňuje matka/otec • třídních schůzek se rodiče nezúčastňují, ale jsou v pravidelném telefonickém nebo osobním kontaktu s třídní učitelkou
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

14. RODINNÉ A SOCIÁLNÍ VZTAHY DÍTĚTE - ZÁJMY, KROUŽKY, ZÁLIBY DÍTĚTE

rodinné vztahy	• stabilní a vřelé vztahy se členy rodiny, včetně sourozenců a širší rodiny
vztahy dítěte s vrstevníky, spolužáky postavení dítěte v kolektivu	• standardní chování k vrstevníkům a spolužákům, nevybočuje z obvyklých sociálních norem • nezl. se zdržuje v partě, kde se snaží přizpůsobit skupině; aby byl kladně přijat, je pro to schopen dopustit se i trestného činu • v kolektivu je konfliktní, těžko snáší vrstevnickou autoritu, ve skupině má špatné postavení • mezi vrstevníky je neoblíbený, není schopen navázat pevné přátelství
jak tráví dítě volný čas, jaké má koníčky	• navštěvuje NZDM • věnuje se • nezl. tráví čas v hernách a na diskotékách, v partě
jaké má dítě dobré vlastnosti, v čem je	

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

úspěšné	• nezl. rád • šikovný, manuálně zručný, ...
vazby s dalšími klienty kurátora pro děti a mládež	•
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

15. IDENTITA A PŘEDSTAVA VLASTNÍ BUDOUCNOSTI

jak se dítě vnímá, jak samo sebe prožívá, jak přemýšlí o své budoucnosti, jaká má přání a touhy přijetí kulturní a rasové identity	• je zklamaný ze svého chování, nechce rodičům přidělovat další starosti • chtěl by se vyučit • nedomnívá se, že by dělal něco, co se nemá, nemá snahu, měnit své chování •
jak vnímá problém, pro který je zařazen do evidence kurátora pro děti a mládež	• nezl. si své problémy ve škole nepřipouští • nezl. nepřipouští, že by s jeho chováním bylo něco v nepořádku, obviňuje všechny kolem sebe • nezl. má náhled na svou činnost, ví, že se dopustil chyby • nezl. projevil účinnou lítost
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

16. RODIČOVSKÉ DOVEDNOSTI, VAZBA DÍTĚTE K RODIČŮM, PŘÁNÍ RODIČŮ DÍTĚTE, MÍRA KONTROLY DÍTĚTE ZE STRANY RODIČŮ

vztah rodičů k dítěti (protektivní, omlouvání, nezáměr)	• není nám známo • vlastní otec nemá o dítě zájem • matka na dítě nestačí • nepřítomnost rodičovské postavy v rodině – např. nezletilý postrádá vzor, s nímž by se mohl identifikovat, nezletilá postrádá model mužského chování
schopnost empatie a adekvátních reakcí na dítě, schopnost vytvoření citového pouta k dítěti, oceňování a povzbuzování dítěte	• rodiče jsou schopni adekvátně posoudit chování dítěte a reagovat na jeho nežádoucí chování
fyzické / psychické trestání	• nejsou pozorovány • z chování rodičů a nezl. nevyplývají skutečnosti, které by

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

	- nasvědčovaly fyzickému nebo psychickému týrání - z rozhovoru s nezl. bylo zjištěno, že ho otec jednou za přestupek trestá, jindy ho za totéž netrestá = výchovný styl rodiče je nejednotný
<i>nakolik má rodič přehled o aktivitách a chování dítěte</i> <i>vedení dítěte (zda rodiče dávají dětem jasné hranice a umějí adekvátně reagovat na jejich porušení)</i> <i>míra kontroly, tolerance, pozitivní vzory chování, podpora samostatnosti, kontrolují emoce, vytvářejí mezilidské vztahy</i> <i>zda rodiče pomáhají s řešením sociálních problémů dítěte</i>	- míra kontroly a tolerance rodiny standardní – nebyly zaznamenány žádné patologické výkyvy - dítě je vedeno k samostatnosti - rodiče se podílejí na řešení problémů, mají zájem na vyřešení problémů ve škole - rodiče vědí/nevědí, s jakými kamarády se dítě stýká, kde se zdržuje, kdy se vrací domů, v jakém stavu.
<i>Přání rodičů</i>	
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

17. POTŘEBY A PŘÁNÍ DÍTĚTE – OCHRANNÉ A RIZIKOVÉ FAKTORY

<i>potřeby dítěte</i>	- zajištění léčby ... - rozvoj jemné motoriky – nácvik grafomotoriky - pravidelný kontakt s matkou, otcem, sestrou, bratrem - pravidelný režim a jasná pravidla - individuální logopedická péče - zajištění většího soukromí
<i>přání dítěte</i>	např. Pavel by si přál prostor pro sebe, mít kamarády
<i>ochranné faktory - mladší děti</i>	fyzicky zdravé dítě, dobrá školní docházka a výsledky, klidné dítě s pozitivní citovou vazbou, dobré komunikační dovednosti, rodič s dobrým fyzickým i duševním zdravím, podpora v rámci rodiny, dobrá docházka na zdravotní prohlídky
<i>rizikové faktory - mladší děti</i>	podrážděné, nespavé dítě, dítě se specifickými potřebami/ s poruchami učení, komunikační obtíže, nízké sebehodnocení, rodič s mentálním postižením, rodič zneužívá návykové látky nebo alkohol, bez práce, časté stěhování, nízké příjmy, dluhy
<i>ochranné faktory - starší děti a mládež</i>	klidné dítě s pozitivní citovou vazbou, dobré komunikační dovednosti, pozitivní vztahy s vrstevníky,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

	dobrá školní docházka a výsledky, pozitivní přístup k dospívajícímu, rodič bez TČ, pozitivní postoj ke vzdělání
<i>rizikové faktory - starší děti a mládež</i>	hyperaktivita, komunikační obtíže, dítě odmítané vrstevníky, špatná školní docházka, rodič s trestnou činností, rodič zneužívající návykové látky nebo alkohol, konflikt v rodině, nedostatečný dohled, zájem o aktivity dítěte, nízký příjem, dluhy, bez práce, sociálně vyloučená lokalita
Zdroj informací:	např. rozhovor s rodiči, dítětem, pozorování, šetření v rodině, zpráva školy a vyjádření třídního učitele, zpráva pediatra, psychologa, osobní zkušenost apod.
Cíle:	Plánové kroky a opatření:

Kurátor/ka pro děti a mládež (jméno a příjmení):	Podpis:	Datum:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1.5 VZOR - Individuální plán ochrany dítěte

MĚSTSKÝ ÚŘAD, ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ,
ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

INDIVIDUÁLNÍ PLÁN OCHRANY DÍTĚTE

Om ... /..

Jméno a příjmení dítěte	
<i>Popis příčin ohrožení dítěte a důvody zahájení sociálně-právní ochrany dítěte</i>	

Rodiče		
	Matka	Otec
Jméno a příjmení:		
Datum narození:		
Trvalé bydliště:		
Místo současného pobytu:		

Cíle	Plánované kroky a opatření	Odpovědné osoby	Termín	Hodnocení a ověřování
Metody práce s rodinou, rozsah intervence a pomoci	Např. sociální šetření, rozhovor s rodiči, dítětem, s blízkými osobami (příbuzný, soused, škola, lékař ..., pozorování, případová konference, spolupráce s psychologem, s lékařem, s třídním učitelem, s návaznou službou, ostatní instituce (policie, ÚP, OSSZ ...), zpráva lékaře, učitele, psychologa, sociální služby atd.			

Sociální pracovníce/pracovník (jméno a příjmení)	Podpis	Datum
Rodiče/jiné osoby odpovědné za výchovu	Podpis	Datum

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

2. Poučení rodičů o právech a povinnostech vyplývajících z rodičovské odpovědnosti a právech dítěte

Povinnost sociálních pracovníků působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti, vystupuje do popředí zejména v souvislosti s narůstajícím počtem sporů o dítě, tj. při realizaci práva dítěte na kontakt s rodičem, s nímž nežije ve společné domácnosti.

Poučení o právech a povinnostech každého z rodičů, jakož i právech dítěte, by v praxi mělo směřovat preventivně vůči oběma rodičům již v okamžiku prvního setkání sociálního pracovníka s rodiči.

Článek 18 Úmluvy o právech dítěte stanoví zásadu, že oba rodiče mají společnou odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte. Článek 9 úmluvy zakotvuje právo dítěte odděleného od jednoho nebo obou rodičů udržovat pravidelné osobní kontakty s oběma rodiči, ledaže by to bylo v rozporu s jeho zájmy.

2.1 VZOR - Poučení rodičů o právech a povinnostech vyplývajících z rodičovské odpovědnosti a právech dítěte

Městský úřad
odbor
oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Vážený rodiče,

právě procházíte složitým životním obdobím. V souvislosti s rozchodem dochází v rodině k závažným psychologickým, sociálním i ekonomickým změnám. Jestliže už k rozchodu muselo dojít, mělo by se jednat o klidný rozchod dvou lidí, jejichž vztah přestal mít smysl, ale kteří jsou schopni své děti i sebe uchránit před závažnými psychickými traumaty a jejich následky.

Rádi bychom Vám v této souvislosti poskytli informace vycházející z **Úmluvy o právech dítěte č. 104/1991 Sb., zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.**

I) Úmluva o právech dítěte

Obsah Úmluvy odráží a proklamuje základní potřeby dítěte. Je rozdělena do tří částí, první část (článek 1- 41) obsahuje soubor lidských práv dítěte, zahrnující práva občanská, politická, ekonomická, sociální a kulturní. Tato práva jsou formulována od základních práv zabezpečujících přežití až po práva vyjadřující možnost dítěte o sobě rozhodovat, a to v závislosti na věku. Práva dítěte obsažená v jednotlivých článcích Úmluvy jsou upravena v českém právním řádu.

II) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

1) Rodičovská odpovědnost

§ 858

Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnují zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

§ 865

odst. 1 - rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům. Má ji každý rodič, ledaže jí byl zbaven.

§ 876

odst. 1 - rodičovskou odpovědnost vykonávají oba rodiče ve vzájemné shodě.

odst. 2 - hrozí-li při rozhodování o záležitosti dítěte nebezpečí z prodlení, může jeden z rodičů rozhodnout nebo dát přivolení sám; je ale povinen neprodleně sdělit druhému rodiči, jaký je stav věcí.

odst. 3 - jedná-li jeden z rodičů v záležitosti dítěte sám vůči třetí osobě, která je v dobré víře, má se za to, že jedná se souhlasem druhého rodiče.

§ 880

odst. 1 - rodičovskou odpovědnost týkající se osoby dítěte vykonávají rodiče způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.

odst. 2 - rozhodují-li rodiče o vzdělání nebo o pracovním uplatnění dítěte, vezmou v úvahu jeho názor, schopnosti a nadání.

§ 884

odst. 1 - rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.

odst. 2 - výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte.

2) Osobní styk rodiče s dítětem

§ 889

Rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se musejí zdržet všeho, co narušuje vztah dítěte k oběma rodičům nebo co výchovu dítěte ztěžuje. Brání-li rodič, který má dítě v péči, bezdůvodně či opakovaně druhému rodiči ve styku s dítětem, je takové chování důvodem pro nové rozhodnutí soudu o tom, který z rodičů má mít dítě ve své péči.

§ 891

odst. 1 - rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se spolu dohodnou, jak se rodič, který dítě v péči nemá, bude s dítětem stýkat. Nedohodnou-li se rodiče, nebo vyžaduje-li to zájem na výchově dítěte a poměry v rodině, soud styk rodiče s dítětem upraví. V odůvodněných případech může soud určit místo styku rodiče s dítětem.

odst. 2 - je-li to nutné v zájmu dítěte, soud omezí právo rodiče osobně se stýkat s dítětem, anebo tento styk zakáže.

3) Zastoupení dítěte

§ 892

odst. 1 - rodiče mají povinnost a právo zastupovat dítě při právních jednáních, ke kterým není právně způsobilé.

odst. 2 - rodiče zastupují dítě společně, jednat však může každý z nich; ustanovení § 876 odst.3 platí obdobně.

4) Výkon rodičovské odpovědnosti po rozvodu manželství

§ 906

odst. 1 - má-li být rozhodnuto o rozvodu manželství rodičů dítěte, soud nejprve určí, jak bude každý z rodičů napříště o dítě pečovat, a to s uvážením zájmu dítěte; s tímto zřetelem se od souhlasného

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

stanoviska rodičů soud odchýlí jen tehdy, vyžaduje-li to zájem dítěte. Soud vezme v úvahu nejen vztah dítěte ke každému z rodičů, ale také jeho vztah k sourozencům, popřípadě i k prarodičům.

odst. 2 - soud může rozhodnout i tak, že schválí dohodu rodičů, ledaže je zřejmé, že dohodnutý způsob výkonu rodičovské odpovědnosti není v souladu se zájmem dítěte.

§ 907

odst. 1 - soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů, nebo do střídavé péče, nebo do společné péče; soud může dítě svěřit i do péče jiné osoby než rodiče, je-li to potřebné v zájmu dítěte. Má-li být dítě svěřeno do společné péče, je třeba, aby s tím rodiče souhlasili.

odst. 2 - při rozhodování o svěření do péče soud rozhoduje tak, aby rozhodnutí odpovídalo zájmu dítěte. Soud přitom bere ohled na osobnost dítěte, zejména na jeho vlohy a schopnosti ve vztahu k vývojovým možnostem a životním poměrům rodičů, jakož i na citovou orientaci a zázemí dítěte, na výchovné schopnosti každého z rodičů, na stávající a očekávanou stálost výchovného prostředí, v němž má dítě napříště žít, na citové vazby dítěte k jeho sourozencům, prarodičům, popřípadě dalším příbuzným a nepříbuzným osobám. Soud vezme vždy v úvahu, který z rodičů dosud o dítě řádně pečoval a řádně dbal o jeho rozumovou a mravní výchovu, jakož i to, u kterého z rodičů má dítě lepší předpoklady zdravého a úspěšného vývoje.

odst. 3 - soud při rozhodování o svěření dítěte do péče dbá rovněž na právo dítěte na péči obou rodičů a udržování pravidelného osobního styku s nimi, na právo druhého rodiče, jemuž dítě nebude svěřeno, na pravidelnou informaci o dítěti, dále soud bere zřetel rovněž ke schopnosti rodiče dohodnout se na výchově dítěte s druhým rodičem.

5) Výkon povinností a práv rodičů, kteří žijí odděleně

§ 908

Nežijí-li spolu rodiče nezletilého dítěte, které není plně svéprávné a nedohodnou-li se o úpravě péče o takové dítě, rozhodne o ní i bez návrhu soud. V ostatním se ustanovení § 906 a 907 použijí obdobně.

6) Vyživovací povinnost

§ 913

odst. 1 - pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného.

odst. 2 - při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlídnou se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost.

§ 917

Rozhodne-li soud o vyživovací povinnosti rodiče k dítěti nebo o vyživovací povinnosti předka k nezletilému dítěti, které nenabýlo plné svéprávnosti, a majetkové poměry osoby výživou povinné to připouštějí, lze za odůvodněné potřeby dítěte považovat i tvorbu úspor, nevylučují-li to okolnosti zvláštního případu; poskytnuté výživné přechází do vlastnictví dítěte. O správě takto poskytnutých částek platí obecná pravidla o jmění dítěte.

§ 921

Výživné se plní v pravidelných dávkách a je splatné vždy na měsíc dopředu, ledaže soud rozhodl jinak, nebo se osoba výživou povinná dohodla s osobou oprávněnou jinak.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

§ 923

odst. 1 - změní-li se poměry, může soud změnit dohodu a rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, které nenabývalo plné svéprávnosti.

odst. 2 - dojde-li ke zrušení nebo snížení výživného za minulou dobu pro nezletilé dítě, které nenabývalo plné svéprávnosti, spotřebované výživné se nevrací.

7) Vztahy mezi dítětem a jinými příbuznými a dalšími osobami

§ 927

Právo stýkat se s dítětem mají osoby příbuzné s dítětem, ať blízce či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se stýkat s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.

8) Opatrovnictví dítěte

§ 943

Soud jmenuje dítěti opatrovníka, hrozí-li střet zájmů dítěte na straně jedné a jiné osoby na straně druhé, nehájí-li zákonný zástupce dostatečně zájmy dítěte, nebo je-li toho v zájmu dítěte zapotřebí z jiného důvodu, anebo stanoví-li tak zákon. Jmenovaný opatrovník má právo podat návrh na zahájení řízení vždy, je-li z hlediska zájmu dítěte zapotřebí, aby soud nebo jiný orgán veřejné moci v záležitosti rozhodl.

III) Zákon č. 359/199 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

§ 5

Předním hlediskem sociálně-právní ochrany je zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte.

§ 8

odst. 2 - dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo pro účely sociálně-právní ochrany tyto názory svobodně vyjadřovat při projednávání všech záležitostí, které se ho dotýkají, a to i bez přítomnosti rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte. Vyjádření dítěte se při projednávání všech záležitostí týkajících se jeho osoby věnuje náležitá pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti. Při své činnosti bere orgán sociálně-právní ochrany v úvahu přání a pocity dítěte s přihlédnutím k jeho věku a vývoji tak, aby nedošlo k ohrožení nebo narušení jeho citového a psychického vývoje.

odst. 3 – Dítě, které je schopno s ohledem na svůj věk a rozumovou vyspělost posoudit dosah a význam rozhodnutí vyplývajících ze soudního nebo správního řízení, kterého je účastníkem, nebo jde-li o jiné rozhodnutí vztahující se k jeho osobě, obdrží od orgánu SPO informace o všech závažných věcech jeho osoby se týkajících. O dítěti starším 12 let se má za to, že je schopno informaci přijmout, vytvořit si vlastní názor a tento sdělit.

§ 11

odst. 1 - Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě,
- b) poskytuje a zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené
- c) pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- d) poskytuje osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy dítěte.
- e) poskytuje pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu k soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy.

§ 12

odst. 1 - Obecní úřad obce s rozšířenou působností může uložit rodičům povinnost využít odbornou poradenskou pomoc, pokud rodiče:

- a) nezajistili dítěti odbornou poradenskou pomoc, ačkoliv dítě takovou pomoc nezbytně potřebuje a obecní úřad obce s rozšířenou působností takovou pomoc předtím doporučil,
- b) nejsou schopni řešit problémy spojené s výchovou dítěte bez odborné poradenské pomoci, zejména při sporech o úpravě výchovy dítěte nebo úpravě styku s dítětem,
- c) nevyužili možnosti odborné poradenské pomoci potřebné k překonání problémů rodiny a odkvrácení umístění dítěte do náhradní péče a nedbali na doporučení spolupracovat s pověřenými osobami, poskytovateli odborných poradenských služeb nebo mediátorem.

§ 13a

odst. 1 – Vyžaduje-li to zájem dítěte a výchovná opatření (napomenutí, dohled, omezení, uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc) nevedla k nápravě, může soud dočasně odejmout dítě z péče rodičů nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte; přitom dítěti nařídí nejdéle na 3 měsíce pobyt ve

- a) středisku výchovné péče nebo v ZDVOP
- b) zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v domově pro osoby se zdravotním postižením

odst. 4 - V souvislosti s řešením sporu rodičů o výchově dítěte může soud rozhodnout o pobytu dítěte v zařízení poskytovatele zdravotních služeb, jen vyžaduje-li to zdravotní stav dítěte a za podmínek, že

- a) je prokázáno, že existuje naléhavá potřeba umístění dítěte do tohoto zařízení s ohledem na zájem dítěte a jeho další citový, psychický a rozumový vývoj,
- b) nepostačuje využití jiných opatření k ochraně dítěte,
- c) je soudem předem omezena doba pobytu v zařízení poskytovatele zdravotních služeb a
- d) současně je rodičům uložena povinnost využít odbornou poradenskou pomoc směřující k nápravě vztahů v rodině.

§ 55

odst. 5 - Nahlížet do spisové dokumentace vedené o dítěti, nejde-li o část týkající se správního řízení, je oprávněn na základě písemné žádosti pouze rodič dítěte, kterému náleží rodičovská odpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci. Tyto osoby mají právo při nahlížení do spisové dokumentace činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části.

Podpis matky:

Podpis otce:

Podpis sociální pracovnice:

Příloha: Seznam poradenských zařízení

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

2.2 VZOR - Poučení rodičů v případě umístění dítěte do ústavního zařízení nebo ZDVOP

Městský úřad
odbor
oddělení sociálně právní ochrany dětí

Vážený rodiče,

rozhodnutím soudu bylo vaše dítě svěřeno do péče **ústavního zařízení nebo do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc**. Získáváte tak čas na ujasnění si, zda chcete, aby se vaše dítě vrátilo zpátky domů. Jestliže ano – můžete nyní doma připravit vše, co je potřebné pro jeho dobrý návrat. Pro vaše dítě je důležité, abyste s ním zůstali i nadále v kontaktu.

1) Pobyt dítěte u vás, rodičů

a) Podmínky pro pobyt dítěte s nařízenou **ústavní výchovou** u vás, rodičů, upravuje zákon o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy i zákon o sociálně-právní ochraně dětí.

Podle § 23, odst. 1 písm. a) zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních je ředitel zařízení oprávněn v zájmu úspěšné výchovy dětí povolit dítěti za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem pobyt mimo zařízení.

Podle § 30 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí ředitel ústavního zařízení může jen po předchozím písemném souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností povolit dítěti pobyt u vás, rodičů, a to nejvýše v rozsahu 30 kalendářních dnů při první návštěvě. Tato doba může být se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností prodloužena, s výjimkou případů, kdy byla na základě rozhodnutí soudu uložena ochranná výchova.

b) Podmínky pro pobyt dítěte v **zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc** u vás, rodičů, upravuje zákon o sociálně-právní ochraně dětí.

Podle § 42 odst. 7 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí může být povolen dítěti pobyt u rodičů nebo jiných fyzických osob mimo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc jen po předchozím písemném souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a to nejvýše v rozsahu 30 kalendářních dnů při první návštěvě. Tato doba může být se souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností prodloužena.

Podle § 42a, odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ředitel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc rozhoduje o zamítnutí povolení pobytu dítěte mimo zařízení.

2) Práva a povinnosti vás, rodičů, jako zákonných zástupců dítěte

Jako zákonní zástupci, v případě, že je vaše dítě umístěno do zařízení pro výkon ústavní výchovy, máte svá práva a povinnosti.

Podle § 26 odst. 1 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, se jedná o tato práva:

- právo na informace o dítěti, a to na základě své žádosti,
- vyjadřovat se k návrhu opatření zásadní důležitosti ve vztahu k dítěti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení a na informace o provedeném opatření,
- právo na udržování kontaktu s dítětem, nebrání-li tomu závažné okolnosti ohrožující dítě (telefonicky, korespondencí, osobním kontaktem),
- právo na poradenskou pomoc zařízení ve věcech výchovné péče o dítě,
- právo písemně požádat ředitele zařízení o povolení pobytu dítěte u vás.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Jihočeský kraj

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Podle § 26 odst. 2 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, se jedná o tyto povinnosti:

- a) při předání dítěte do určeného zařízení předat podle zákona současně dokumentaci,
- b) zajistit doprovod dítěte mladšího 15 let v případech postupu podle zákona, popřípadě požádat písemně v této věci o jiný postup,
- c) seznámit se s vnitřním řádem zařízení a dodržovat jeho ustanovení,
- d) oznámit bezodkladně zařízení podstatné okolnosti pobytu dítěte u nich, týkající se zejména jeho zdraví a výchovy,
- e) předat dítěti umístěnému do zařízení na základě jejich žádosti finanční částku jako kapesné ve výši stanovené tímto zákonem
- f) hradit náklady na zdravotní služby, léčiva a zdravotnické prostředky poskytnuté dítěti, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud byly poskytovány na vaši žádost.

3) Poučení o důsledcích v případě, kdy jako rodiče nebudete s vaším dítětem udržovat pravidelný kontakt

V případě, kdy nebudete projevovat o dítě zájem, bude třeba zajistit dítěti péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení.

Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník:

§ 819

odst. 1 - K osvojení není třeba souhlasu rodiče, který zjevně nemá o dítě zájem.

odst. 2 - Rodič zjevně nemá o dítě zájem, neprojevuje-li soustavně o dítě opravdový zájem, a tím trvale zaviněně porušuje své povinnosti rodiče

§ 820

odst. 1 - Má se za to, že nezájem rodiče o dítě je zjevný, trvá-li alespoň 3 měsíce od posledního projeveného opravdového zájmu. Nelze-li však v chování rodiče spatřovat hrubé porušování jeho povinností, je třeba, aby byl orgánem SPOD poučen o možných důsledcích svého chování a aby od takového poučení uplynuly alespoň 3 měsíce. Orgán SPOD je povinen poskytnout rodiči nejpozději po tomto poučení poradenství a pomoc za podmínek stanovených jiným právním předpisem.

odst. 2 - Poučení se nevyžaduje, opustil-li rodič místo, kde se dříve zdržoval, aniž sdělil, kde se nyní zdržuje, a nepodařilo-li se ani za 3 měsíce zjistit místo, kde se rodič zdržuje.

4) Mimořádné dávky pomoci v hmotné nouzi

V případě, že máte nedostatek finančních prostředků, a z tohoto důvodu nemáte možnost cestovat za svým dítětem do ústavního zařízení nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a přitom máte zájem se se svým dítětem stýkat, můžete podle § 2 odst. 5 písm. c) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, požádat příslušný úřad práce o poskytnutí mimořádné jednorázové dávky na pokrytí výloh spojených s dopravou za vaším dítětem do ústavního zařízení nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Musíte však splňovat zákonné podmínky – bližší informace získáte na příslušném úřadě.

Podpis matky:.....

Podpis otce:.....

Podpis sociální pracovnice:.....

Příloha: Seznam poradenských zařízení